

Wie vertaalt, loopt onvermijdelijk tegen de grenzen van de taal aan. In deze rubriek presenteert elke maand een vertaler zijn of haar weerbarstigste vertaalprobleem – en de uiteindelijke oplossing. Dit keer een bijbelvertaler.

Matthijs de Jong

Wat is het grootste vertaalprobleem dat u bent tegengekomen?

“Bij het vertaalwerk aan de Bijbel in Gewone Taal betrof een van de lastigste dilemma’s de Griekse woordgroep *basileia tou theou*. Dit begrip komt in het Nieuwe Testament vaak voor, en wordt in vrijwel alle Nederlandse bijbelvertalingen weergegeven als ‘het koninkrijk van God’. Nu is het woord *koninkrijk* niet bijzonder moeilijk, dus waarom zou je lezers zo’n traditioneel bijbels begrip ontnemen? Tegelijk knaagde het. *Koninkrijk* heeft hier niet de gebruikelijke betekenis, het gaat niet om een geografisch-politieke eenheid. Bovendien brengt ‘het koninkrijk van God’ niet goed op de moderne lezer over wat *basileia tou theou* eigenlijk wil zeggen.”

Hoe hebt u het opgelost?

“Het begrip *basileia tou theou* hoort bij de belevingswereld van de eerste eeuw van onze jaartelling. Het duidt op de alomvattende heerschappij van God, die op het punt staat om door te breken. Het gaat om iets wat een einde maakt aan de bestaande situatie, de komst van een nieuwe tijd. Uiteindelijk hebben we daarom gekozen voor ‘Gods nieuwe wereld’. Daarmee wordt de kern van het bijbelse begrip duidelijker overgebracht. Dat past bij de doelstelling van de Bijbel in Gewone Taal: de tekst van toen dichterbij de lezer van nu brengen. Meer toelichting is te vinden op www.bijbelingewonetaal.nl.” <

Dr. Matthijs de Jong (1977) is bijbelwetenschapper; hij speelde als vertaler en coördinator een grote rol bij de vertaling van het Nieuwe Testament in de Bijbel in Gewone Taal. Hij is auteur van het boek *Hoe vertaal je de Bijbel in gewone taal?*

Foto: NBG / Sandra Haverman